

КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ

СИЛАБУС

з дисципліни: «КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ
ЗАПИСУ, МОНТАЖУ ТА ОБРОБКИ ЗВУКУ»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	Курс	III-IV
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	5-8
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	64
Освітньо- професійна програма	Оркестрова майстерність	Лекції	
		Семінари	-
		Практичні	64
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	56
Статус	Обов'язкова	Семестровий контроль	Екзамени: 5,7,8 Залік: 6

Інформація про викладача	
ПІБ, посада	Богомолів Олександр Іванович, викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/art-of-pop-and-jazz/Bogomolov.pdf
e-mail	bogomolov1910@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Комп'ютерні програми запису, монтажу та обробки звуку» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус укладено відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи організації навчання. Силабус визначає обсяг знань здобувачів вищої освіти, алгоритму

вивчення навчального матеріалу дисципліни «Комп'ютерні програми запису, монтажу та обробки звуку», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання результатів навчання.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення та вивчення комп'ютерних програм та сучасних засобів запису та обробки аудіо інформації для створення виразного звукового образу, надання науково-теоретичної бази музично-комп'ютерних технологій майбутнім бакалаврам естрадного виконавства для їх подальшої високо кваліфікованої професійної діяльності як концертних виконавців так і викладачів фахових дисциплін; здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню звукорежисерської практики обробки звуку.

Музично - комп'ютерні технології – це нова сфера знань, яка постійно розвивається. Вона знаходиться на межі техніки та мистецтва, що надає виконавцям можливість постійно вдосконалювати інструменти для творчості, навчання й наукових досліджень. Ця галузь має динамічну природу, пов'язану з безперервним відновленням досягнень науково-технічного прогресу. Тому *завдання курсу є:*

- розширення кругозору здобувачів в області звукорежисури;
- ознайомлення з відомостями з архітектурної акустики, комп'ютерних програм запису, редагування, обробки, мікшування, мастерингу та відтворення звукового матеріалу в їх застосуванні в естрадному виконавстві;
- розвиток знань та умінь, необхідних для майбутньої фахової діяльності бакалавра музичного мистецтва, вивчення основних положень стосовно роботи аудіо апаратури під час роботи на сцені та в студії звукозапису.

В результаті опанування *знати:*

- термінологічну систему звукорежисури, що склалася в комп'ютерних технологіях запису музичного матеріалу;
- методи обробки сигналів та зображень;
- основні положення стосовно роботи аудіо апаратури під час роботи на сцені та в студії звукозапису;
- відомості з архітектурної акустики, комп'ютерних програм запису, редагування, обробки, мікшування, мастерингу та відтворення звукового матеріалу в їх застосуванні в естрадному виконавстві;
- існуючі типи мікрофонів та особливості звукоутворення при використанні мікрофона;
- особливості концертного та студійного запису солістів та різних виконавських складів;
- подібності та відмінності в техніках створення художнього образу у різних жанрах вокального виконавства, що базуються на певних прийомах у концертній та студійній звукорежисурі;
- термінологічний інструментарій та художні засоби звукорежисера.

Уміти:

- використовувати комп'ютерні програми запису, редагування, обробки, мікшування, мастерингу та відтворення звукового матеріалу;

- використовувати комп'ютерні технології запису звуку;
- використовувати апаратно-програмні засоби запису, обробки та зведення фонограм.
- володіти мікрофонною технікою в різних акустичних умовах:
- розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню звукорежисерської практики обробки звуку;
- здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких компетентностей, зокрема:

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань із теорії, історії музики, педагогіки та виконавства й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.

СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності.

СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську / лекторську / аранжувальну / звукорежисерську діяльність у сфері музичного мистецтва.

СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання (ПРН):**

ПРН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Перелік тем

Модуль 1. Комп'ютерні технології і сучасність.

Тема 1. Комп'ютер. Складові частини. Принцип роботи.

Тема 2. Комп'ютерні технології запису звуку.

Тема 3. Основи цифрового звуку. Робота аналого-цифрового (АЦП) перетворювача і цифро-аналогово перетворювача (ЦАП). Параметри цифрового звуку.

Тема 4. Комп'ютерні звукові карти, периферія.

Модуль 2. Інструменти та художні засоби звукорежисера.

Тема 5. Пристрої частотної обробки звуку. Фільтри. Еквалайзер. Параметричний еквалайзер(PEQ), графічний еквалайзер(GEQ).

Тема 6. Пристрої просторової обробки звуку. Ревербератор. Ділей. Імідж-процесори.

Тема 7. Мікшерний пульт. Блок-схема. Функції. Підключення, налагодження. Рівні сигналів. Електричні з'єднання.

Тема 8. Панорама. Звуковий баланс.

Модуль 3. Комп'ютерні програми.

Тема 9. Огляд програмного забезпечення Windows. Програми – редактори звуку. Огляд, базові функції.

Тема 10. Програма редагування звуку Sound Forge 9.0, Sound Forge Pro - загальний огляд, базові функції меню. Програма редагування звуку Sound Forge 9.0, Sound Forge Pro - функції обробки звуку.

Тема 11. Програма для редагування звуку Steinberg Wave Lab 5.0. Звукові плагіни, програми зміни темпу, тональності.

Тема 12. Програма багатосмугового запису звуку Steiberg Nuendo 4.1. Функції - запис, редагування, обробка, зведення. Мастерінг.

Модуль 4. Концертний комплекс.

Тема 13. Концертний комплекс. Рівні складності. Блок-схема. Функції елементів.

Тема 14. Комп'ютерні технології в концертнім комплексі.

Тема 15. Побудова концертних комплексів різної складності. Вирішення різних звукових задач.

Тема 16. Побудова студії звукозапису. Техніка безпеки.

Форми та технології навчання:

Робота на основі підручників, конспектів лекцій, презентація, доповіді, реферати, робота в бібліотеках та в Інтернеті.

Навчальні ресурси

Навчання проводиться за допомогою сервісів Google Meet. Для забезпечення освітнього процесу додатково використовується навчальна платформа, призначена для створення персоналізованих навчальних середовищ – Moodle. Платформа використовується на основі ліцензії GNU General Public License. Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Telegram, електронні поштові скриньки тощо; використовуються застосунки Google Disk, Google Meet, Zoom тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ: поточне тестування та усне опитування, оцінка за реферат, індивідуальне навчально-дослідне завдання, оцінки за відповіді та доповіді на семінарських заняттях, оцінка за звіт про самостійну роботу, експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти.

90–100 –А – здобувач вільно володіє фактичним матеріалом із питання, уміє логічно і грамотно, із використанням професійної термінології обґрунтовувати свою точку зору. Даючи відповідь на питання, технічно грамотно його вибудовує, правильно користується термінологією, правильно оцінює контекст, написаний реферат відповідає вимогам до самостійної

професійної підготовки. Доповіді на семінарських заняттях мають системний характер підготовки, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують високий рівень володіння матеріалом.

82–89–В – добре – здобувач відповідав самостійно, без додаткових запитань викладача; може бути одна-дві неточності при висвітленні другорядних питань або у випадках, коли здобувач легко виправив їх після зауваження викладача. Володіє матеріалом із поставленого питання, знає факти, уміє правильно зробити висновки, але припускається окремих помилок або неточностей, недостатньо логічно доводить свою точку зору. Доповіді на семінарських заняттях мають системний характер підготовки, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують високий рівень володіння матеріалом.

75–81–С– добре – здобувач відповідав самостійно, але у відповіді допущено неточності, які не змінили змісту відповіді; один-два недоліки містить викладення основного змісту відповіді, які виправлено після зауваження викладача. Також оцінка виставляється в разі, якщо здобувач не може дати повну, вичерпну відповідь на одне із запитань екзаменаційного білета або на додаткове питання. Доповіді на семінарських заняттях мають системний характер підготовки, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують високий рівень володіння матеріалом.

64–74–D– задовільно – здобувач неповно розкрив зміст матеріалу (зміст викладено фрагментарно, не завжди послідовно), але показано загальне розуміння питання і продемонстровані знання, достатні для засвоєння програмного матеріалу. Реферат, доповіді на семінарських заняттях мають несистемний характер підготовки, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують середній рівень володіння матеріалом.

60–63–E– задовільно – здобувач припускається серйозних помилок у відповіді, плутається в термінології, не знає основ комп'ютерних технологій. Здобувач не може задовільно відповісти на одне з питань екзаменаційного білета. Реферат, доповіді на семінарських заняттях мають несистемний характер підготовки, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують рівень володіння матеріалом нижче середнього.

35–59–FX– незадовільно (з можливістю повторного складання) – не розкрито основний зміст навчального матеріалу. Наявність безсистемних, уривчастих знань, безпорадність під час відповіді на додаткові або навісні запитання, здобувач не володіє професійною термінологією, не подав реферат, не виголошував доповіді на семінарських заняттях, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують низький рівень володіння матеріалом.

1–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивчення дисципліни) – виявлено незнання здобувачем більшої або найбільш важливої частини навчального матеріалу; невміння робити висновки й узагальнення; незнання

визначення основних понять, законів, правил, основних положень теорії, не подано реферат, не виголошено доповіді на семінарських заняттях, також експрес-контроль, поточна перевірка конспектів, рубіжне письмове тестування показують дуже низький рівень володіння матеріалом.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І.П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендовані джерела:

1. Аудіовізуальне мистецтво і виробництво: досвід, проблеми та перспективи : колект. монографія / [наук. ред. О. В. Безручко] ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т кіно і телебачення. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2016. – Т. 1. – 210 с.
2. Белявіна Н.Д., Белявін В.Ф. Дьяченко В.В. Основи звукорежисури: навч. Посібник. – К.: НАКККіМ, 2011. – 80 с.
3. Гайденко І.А. Роль музичних комп'ютерних технологій у сучасній композиторській практиці : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03; Харківський держ. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Х., 2005. 187 с.
4. Гайденко І. Особливості створення музичного твору за допомогою сучасних комп'ютерних технологій. Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. К. : КДВМУ ім. Р. М. Глієра, 2002. Вип. 21. Музичний твір як творчий процес. С. 113-121.
5. Гайденко І. Створення музики за допомогою комп'ютера. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. праць. Х. : Каравела, 2001. Вип. 6. С. 37 - 42.
6. Дрожжина Н. В. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика : навч. підручник для здобувачів ступеня магістра закладів вищої освіти культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» спеціалізації «Музичне мистецтво естради» / Н. В. Дрожжина ; Харків. нац. унів. мистецтв. – Харків. Естет Принт, 2019. – 336 с.
7. Дрожжина Н. В. Теоретико-методичні засади естрадно-джазового співу : навч.-метод. посібник для здобувачів ступеня вищої освіти

- магістра закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації / Н. В. Дрожжина. – Вид. 2-ге, допов. – Харків : Естет Принт, 2019. – 148 с.
8. Дьяченко В. В. Творча діяльність українських звукорежисерів другої половини XX – початку XXI: теорія, історія, практика: дис. канд. мистецтвознавства: 26.00.01. НАКККиМ. Київ, 2012. 361 с.
 9. Кононов С,П. Основи звукотехніки. Навч. посібник.- Вінниця: ВДТУ, 2001.- 70 с.
 10. Лішафай О. О. Саунд-дизайн і музична драматургія, кіно та телебачення. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 35. С. 177– 187.
 11. Луценко В. Музично-комп'ютерні технології у професійній діяльності майбутнього вчителя музики в умовах підвищення вимог до якості сучасної освіти. Молодь і ринок. 2011. № 7(78). С. 81-84.
 12. Мистецтвознавство. Соціальні комунікації. Медіапедагогіка : колект. монографія / [наук. ред. О. В. Безручко] ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Ф-т кіно і телебачення. – Київ : Вид. центр КНУКиМ, 2016. – Т. 1. – 205 с.
 13. Музична естрада : бібліогр. показ. / автор-уклад. В. Откидач. – Харків : Лідер, 2020. – 84 с.
 14. Музична естрада : довідник. Т. 1. Словник термінів / автор-уклад. В. Откидач. – Харків : Лідер, 2019. – 260 с.
 15. Сова М. О. Музичні комп'ютерні технології як інструментарій сучасного освітнього процесу. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. К., 2012. Вип. 16. С. 129-133.
 16. Ужинський М. Ю. До визначення сутності професії звукорежисера в сучасному мистецтві. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. 2013. Т. 1. № 19. С. 30–36.
 17. Юферова Г. Музичні комп'ютерні технології в українській музичній творчості. До проблеми професійної музичної освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://glierinstitute.org/ukr/digests/046/34.pdf>.

Інформаційні ресурси:

1. <http://repo.num.kharkiv.ua:999/elcat/alog> – електронний каталог ХНУМ ім. І.П. Котляревського
1. <http://library.nakkkim.edu.ua> – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
3. <http://www.info-library.com.ua> – Електронна бібліотека – підручники